

II. ATALBURUA – XEDEA

5. artikulua.- SABINO ARANA FUNDAZIOA irabazi asmo bako erakunde gisa egituratzen da, helburu nagusizat euskal gizartean kultur arloan dauden beharrianak asetzea hartuta, horretarako, denetariko ekimen soziokulturalak sustatuz.

Arreta espezifikoa ipiniko zaie, Euskal Herriaren historia, hizkuntza, kultura, etnografia eta errealitateari buruzko mota guztietako azterlanak eta ikerketak, eta bereziki pentsamolde abertzale, demokratiko eta aurrerazalea hobeto ezagutzen eta hedatzen laguntzen dutenak sustatzeari, garatzeari eta bultzatzeari. Horretarako, askatasunarekiko, demokraziarekiko eta norbanakoaren nahiz kolektiboaren giza eskubideekiko begiruneak iradokitako jarduerak antolatzeaz eta argitaipenak paratzeaz baliatuko da, izaera europazale eta mendebaldar sendo baten barruan, betiere.

Espiritu zabal horren barruan, lehenatasunezko garrantzia emango zaie honako arlo hauei: diasporako euskal biztanleriarekin elkar ezagutzeko lokarriak sendotzeari; prestakuntzako jarduerak antolatzeari, eta, oro har, euskal identitatea sakonago ezagutzen laguntzen duen orori.

6. artikulua.- Helburu hori betetze aldera, Fundazioak, bitarteko ekonomikoek ahalbidetzen dioten heinean eta Patronatuak, kasuan-kasuan, onesten dituen programa zehatzei atxikita, ondoko jarduera hauek garatuko ditu, hain zuzen ere, guztiak beraren sorrera-helburua lortzearren:

- Azterlanetarako eta ikerketetarako laguntzak ematea.
- Biltzarrak, ikastaroak, mintegiak, hitzaldiak eta urteurren historikoak antolatzea, bai eta kulturako, prestakuntzako eta humanitateen arloko beste ekitaldi batzuk.
- Erakusketa nahiz erakustaldi monografikoak egitea.
- Fundazioaren sorrera-helburuak garatzea eta betetzea xede, honako hauek prestatzea, gertatzea, argitaratzea eta ezagutaraztea: artikulua, liburuak, aldizkariak, foiletoak, bideoak, filmak eta beste edozein motako ikus-entzunezko nahiz idatzizko euskarriak, direla orain daudenak, direla etorkizunean sor litezkeenak.
- Kideko elkarteak edo fundazioak sortzea edo, kasu bada, halakoetan parte hartzea, bere sorrera-helburuak hobeto gauzatzeko lagungarri zaizkionean.
- Ikerlanak eta azterlanak egitea.
- Euskal Herriaren historia berreraikitzen lagun dezaketen dokumentu- zein sentimendu-balioko aztarnak biltzea. Artxibo- eta museo-jarduerak.

- Fundazioaren gizarte-ingurunean sor litezkeen eta beraren xedearekin zerikusia izan lezaketen jarduerak bideratzea eta sustatzea.
- Bere azterlanen eta ikerlanen emaitzak argitaratzea.
- Sariak eta beste finantzazio modu batzuk ematea, egunkarietan, liburuetan, entseguetan, irratian, telebistan eta, oro har, beste edozein informazio-bide nahiz hedabidetan, orain daudenetan zein etorkizunean sor litezkeenetan, garatutako zereginei, bai halaber Fundazioaren xedearekin zerikusia duen edozein bititza-esparrutan egindako lan emankorragatik nabarmendu diren pertsoneri nahiz erakundeei.
- Patronatuaren Batzak, sorrera-helburuak lortzeko egoki deritzen beste zeinahi jarduera.

Baldin eta gerta baledi, antolaketako, ekonomiako nahiz beste edozein motako zioengatik, aipatu jardueretako batek jarduera orokorraren barruan bere funts berezkoa eta beregaintasuna dituela, orduan Fundazioak hura barne egitura bereizi gisa egitura dezake edozein unetan, dela Talde Lan, dela Lantalde, dela Institutu edo Iraskunde gisa, nahiz antzeko figurapean, baita barne arategi berezi eta guztiz zuzkituz ere, baina beti, Estatutu hauetako 11. artikuluan aurreikusitako egitura bakar eta erkidearen barruan eta Patronatuak bera sortzeko, iraungiarazteko, edo are edozein unetan aldatzeko ere, duen aginpideari eta Fundazioaren kontabilitate bakarrari atxikita.

6 Bis artikulua.- Sabino Arana Fundazioa ondoko abiaburuetan oinarrituko da bere jardunbidean:

- Publizitatea eta gardentasuna; horretarako, Fundazioaren helburu eta jardueren berri nahikoa emango du, herritarrek, oro har, eta balizko onuradunek, bereziki, jakin dezaten.
- Inpartzialtasuna eta berezikeriarik eza jardueren onuradunak zehazterakoan, bai eta jarduerak eta prestazioak aukeratzekoan.
- Jarduteko jarraibideak sustatzea, jokabide-kode eta jardunbide egokien kodeen bidez.
- Zerbitzurako izaera eragitea Patronatuko kideen artean, eta Fundazioaren interesak lehenestea norberaren interesen edo interes pribatuen aldean.
- Lankidetzaz zintzo eta iraunkorra izatea Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babeslaritzarekin.
- Fundazioaren ondarea eta errentak Fundazioaren helburuak betetzeko erabil daitezkeen zaintzea eta babestea, Fundazioaren estatutuetan eta indarrean dagoen legeriak diotenari jarraiki.
- Genero-berdintasuna sustatzea.

III. ATALBURUA – AGINTE ORGANOAK

7. artikulua.- Fundazioaren ordezkaritza, eraentza eta administrazioa Patronatuari bakar-bakar dagozkio.

8. artikulua.- Patronatua beregaina da bere eginkizuna betetzerakoan, beregainki erabiliko ditu bere ahalmenak, eta beraren ekintzak behin betikoak eta apezlinak izango dira, Estatutuek eta Legeek ezarritakoez beste mugarik gabe.

9. artikulua.- Patronatua ez beste inor da, Fundazioaren sorrera-helburuak eraginkortasunez lortze aldera, zuzenbidez behar diren ahalmen eta eskubide guztien titularra, eta Estatutu hauek berak interpretatuko ditu, mugarik gabe, betiere indarrean dauden legezko betekizunei jarraiki.

Patronatuak bere kide baten edo gehiagoren esku utzi ditzake bere ahalmenak, baita ahaldun orokorrak edo bereziak izendatu ere, eginkizun edo ardura erkidetuekin zein elkertasunezkoekin.

Nolanahi ere, indarrean dagoen legeriak xedatzen duenarekin bat egingo da eskumenen ordezkaritza.

10. artikulua – Ordezkatzeko, eraentzeko, antolatzeko eta administratzeko ahalmenik zabalena baliatzean, Patronatuak mota guztietako ekintzak eta negozio juridikoak egin ditzake, Estatutu hauei eta Legeetan xedatutakoari atxikita.

11. artikulua.- Patronatua gutxienez bost (5) pertsonak eta gehienez bederatzik (9) osatuta egongo da; kideok EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak izendatuko ditu, eta era berean, beraren esku geratzen da haiek kentzea, ordeztea, nolanahi eta une oro, baita berriro mugagabeko denborarako izendatzea ere.

Baldin EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak patronatukide berriak izenda ez balitza eta izendatuek egoki ikus balezate kopurua mugaraino osatzea, hala egin dezakete, Fundazioaren sorrera-helburuetarako interesgarri izan daitekeen gaitasun pertsonala nahiz profesionala dituzten pertsonak izendatuz.

Modu horretara izendatutako kideek, izendatu dituzten patronatukideen izendapena iraungi artean jardungo dute karguan, eta beraiei dagokien izendatze-, ordezte-, ezeztatze- eta berritze-araubidea, azken kasu honetan mugagabea izan daitekeela, EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiari edo horrek berorrek izendatutako patronatukiderik gehienek hartutako erabakiari dagokio.

Nolanahi ere den, EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak gutxieneko kide-kopurua izendatuko du, bostekoa, hain

zuzen.

12. artikulua.- Patronatuak Lehendakaria, Lehendakariordea, Diruzaina eta Idazkaria hautatuko ditu; horiek Patronatu barruan izango dituzten karguek gehienez ere urte biko (2) iraunaldia izango dute, baina behin eta berriro hautatuak izan daitezke, aipatu iraunaldiz, hain zuzen.

Patronatuak 9. artikuluan xedatu denaren arabera ezarriko ditu kargu horietarako hautatutako pertsonen eginkizunak eta ahalmenak. Bereziki, Lehendakariaren ordean lehendakariorde kargua duenak egingo du, hura gaixorik dagoenean edo bere karguan jarduteko aldi baterako ezintasuna gertatzen zaienean.

Lehendakari kargua EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak zuzenean izendatutako patronatukideren batek bete behar du, eta berori hautatzeko, emandako botoen gehiengoa beharko da, abstentzioak, zuritan emandakoak edo baliogabeak kontatu barik.

Idazkariak ez du zertan patronatukidea izan; patronatukide ez izatera, berak parte hartzen duen bilkuretan ahotsa izango luke baina ez botoa. Izendapenaren, iraupenaren eta utzaraztearen araubidea artikuluko honexetan adierazitako karguenaren berdina izango da.

13. artikulua- Patronatukideen karguaren iraunaldia, guztiena, bakoitzaren hautatze-data edozein izanda ere, egutegiko urte biko (2) izango da, EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak bere patronatukideak izendatzen dituenetik zenbatzen hasita, mugagabeki berrautatua izatearen kalterik gabe. Epe hori bukatutakoan, bere kautan iraingiko dira haien postuak, inolako formalitaterik edo eskakizunik egin behar gabe; horrek ez du kentzen, bestalde, Lehendakariak eta Idazkariak jardunean segitzea euren eginkizunetan, harik eta patronatukide edota kargu berriak hautatu arte.

Patronatukide kargua doakoa eta ezin eskuordetuzkoa izango da beti, hartan jardutearen ondoriozko gastuak ordaintzearen kalterik gabe.

14. artikulua- Heriotzaren, ezgaitasunaren, inhabilitazioaren, agintaldia bukatu izanaren, uko eginaren edo patronatukide batek kargua uztea eragiten duen beste edozein inguruabarren ondorioz hutsik geratzen diren karguak 11. artikuluan adierazten den eran beteko dira.

Karguren bat edo batzuk hutsik geratzen direnean, Patronatuak jarrai dezake bere eginkizunekin, baldin eta une horretako osakide kopurua bost (5) baino txikiagoa ez bada eta berorietako gehienak EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiak zuzenean izendatutakoak badira. Bestela, Patronatu horren eta patronatukide guztien alde aurreko iraingitzea gertatuko da, eta berriro ekin beharko zaio haiek hautatzeko prozesuari. Hala eta guztiz ere, estatutu hauetako 13. artikulua xedatzen duen legez, lehendakariak eta idazkariak jardunean jarraitu beharko dute behin-behinean, harik eta Patronatu eta/edo patronatukide berriak izendatu arte.

15. artikulua.- Patronatua, lehendakari karguan diharduen pertsonak deitu adina aldiz bildutako da, edo beraren osakideen heren batek eskatuta. Deialdia Lehendakariak egin behar du, eta gutxienez bost eguneko aurretiaz.

Deialdietan bilkurarako eguneko aztergaien zerrenda eman beharko da.

16. artikulua- Patronatua lehen deialdian baliozko legez eratuta geratzeko, bilkuran kide kopuruaren erdia gehi batek egon behar dute, eta bigarren deialdian, edozein izanda ere bertaratutako pertsonen kopurua –gutxienez, hiru–, beti ere haietako bat edo Lehendakaria edo Lehendakariordea bada, azken hori haren ordezkoa egiten ari dela. Erabakiak, emandako botoen gehiengoz hartuko dira, hartarako zenbaketan abstentzioak, boto baliogabeak edo zuritan emandakoak kontuan hartu barik, eta berdinketak lehendakari diharduenak ebatziko ditu.

Patronatuko kideak dei anizkoitzak edo telekonferentzia, bideokonferentzia medo beste zeinahi komunikabide erabiliz batzartu daitezke, betiere indarrean dagoen legerian ezarritako eskakizunak betetzen badira.

Salbuespenez, Patronatuak erabakiak hartu ahalko ditu batzarrik egin barik, indarrean dagoen legeriari jarraiki eta berarekin bat etorritik.

Erabakiak Akten Liburuan jasoko dira, idatziz, eta horiek Lehendakariak eta Idazkariak baimenduko dituzte, bai halaber aipatu erabakien ziurtagiriak.

17. artikulua- Aurreko artikuluetan xedatutakoengatik ere, Patronatuaren Batza deituzat joko da eta edozein gairi buruz jarduteko baliozkotzat eraturik geratuko, bertan, edo ordezkatuta, patronatukide guztiak badaude eta bertaratutako pertsonak aho batez onartzen badituzte bai Batza egitea eta horretarako aztergaien zerrenda.

18. artikulua.- Patronatuak bere gerentzia edo kudeaketaren jarduna patronatukideren baten edo hirugarren pertsonaren baten ardurapean utzi dezake, garatzen dituen eginkizunei dagokiena ordainduta; aipatu balizko horietako bigarrenen, aukeratuak ezin izango du patronatukide izan. Izendatutako pertsonak Zuzendari Beterazle kargua izango du eta, nolana ere, bere gain hartuko du Fundazioaren zerbitzuan lan egiten duten enplegatuen zuzendaritza.

IV. ATALBURUA – FUNDAZIOAREN ONURADUNAK

19. artikulua.- Fundazioaren onuraduna edozein pertsona fisiko nahiz juridiko izan daiteke, inolako bereizketarik gabe.

20. artikulua.- Fundazioak onuradunei, berak emandako zerbitzuen truke, kopuruaren bat ordaintzeko eskatzen dienean, orduan hark onuradunak zehazterakoan, dagokien kopuruaren ordainketa edo abonurako bakarrik egingo du. Era berean, Fundazioak emandako zerbitzuen izaeragatik beragatik

onuradunen kopurua mugatu beharra balego, Fundazioaren Patronatuak haiek zehaztu eta hautatzeko hartzen duen erabakia atzeraezina izango da, honako hauek kontuan hartuta egingo duena: merituak, beharizanak edo gaitasun ekonomikoa, eta, beste ezaugarri objektibo batzuetan oinarrituta, onuradungaiak zerbitzuei onura ateratzeko dituzten aukerak. Nolanahi ere den, inork ere ezin dezake auzitan ipini Fundazioaren aurkez, ez berorren ezein organoren aurkez, eta ez bakarka ez kolektibo gisa, onura haien gozamena, emanak izan aurretik, ezta halako pertsona zehatz batzuei esleitzera behartu ere.

V. ATALBURUA – ONDAREA ETA ARAUBIDE EKONOMIKOA

21. artikulua.- Fundazioaren ondarea denetariko ondasunek osatuta egon daiteke, legeek ezartzen dituzten mugekin bakarrik.

22. artikulua.- Fundazioaren kapitala eta ondarea honako hauek osatzen dute:

- A) Hasierako zuzkidura, sorrerako eskrituran jasota dagoena.
- B) Fundazioak aurrerantzean, erakunde publiko zen pribatuen aldetik, nahiz partikularrengandik, kostu bidez nahiz doan eskuratutako zeinahi ondasun edo eskubide, bereziki, diru-laguntzak, dohaintzak, jaraunspenak edo legatuak.

23. artikulua.- Fundazioaren sorrera-helburuak lortzeko bitarteko ekonomikoak honako hauek osatuta egon daitezke:

- A) Fundazioaren kapitalaren edo ondarearen eta berak egiten dituen jardueren emaitzak, errentak, produktuak edo mozkinak.
- B) Fundazioaren onuradunengandik jasotako kopuruetatik eratorritako diru-sarrerak, hala izatera, beti ere.
- C) Jasotzen dituen *inter vivos* dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak eta edozein titulu dela bitarte eskuratzen dituen bestelako ondasunak.
- D) Erakunde publikoetatik jaso ditzakeen diru-laguntzak.
- E) Fundazioaren ongile, babesle edo lagun gisa agertzen diren pertsonengandik jaso ditzakeen laguntzak eta ekarpenak.

24. artikulua.- Jaraunspenez jasotako ondasunak, legatuak, dohaintzak, nahiz beste tituluren baten bidez jasotako beste edozein eskualdatzailearen nahiaren arabera eta eskuratze-tituluan ezarritako baldintzen arabera baliatuko edo artatuko dira, kasuan kasu. Hala ere, alde aurretik ezarritako baldintzarik egon ezean, Patronatuak une oro eta behar bezain adina aldiz egin ditzake beharrezko edo egoki deritzen aldaketak Fundazioaren kapitalaren inbertsioetan eta ondarean, inguruabar ekonomikoak kontuan hartuta, alegia, lege ezarrita dagoen Babeslaritzari jakinarazteko administrazio-prozedura

betetzeari kalterik egin barik.

25. artikulua.- Fundazioaren ondarea osatzen duten ondasunen zaintza ziurtatzeko, honako arau hauek bete beharko dira:

- A) Ondasun higiezinak eta eskubide errealak Jabetza Erregistroan inskribatuko dira Fundazioaren izenean. Inskribatu beharrekoak izan daitezkeen gainerakoak bakoitzari dagokion Erregistroan inskribatu beharko dira.
- B) Balio higigarriak eta funts publikoak Fundazioak banka-erakundeetan gordailatuko ditu.
- C) Gainerako ondasun higigarriak, jabetza-tituluak, gordailu-ordezlagiriak eta beste zeinahi jabari-, edukitza-, erabiltze-, erabilpen- eta gozamen-egiaztagiri, nahiz titulartzat Fundazioa bera duten beste edozein eskubide egiaztatzen dituzten agiri guztiak Patronatuak berak, edo berorrek eskuordetutako pertsonak, jagongo ditu.
- D) Fundazioaren ondasun guztien inbentarioa egingo da, Patronatuaren ardurapean geratuko den Inbentario Liburu batean jasoko delarik.

26. artikulua.- Fundazioaren Patronatuak erabaki baleza bere onuradunengandik kopururen bat jasotzea, zenbateko hori ezin izan daiteke zerbitzuaren kostu errealari dagokiona baino handiagoa.

27. artikulua.-

- 1.- Kontzeptu guztien ondorioz lortutako emaitzen kontuko sarreretan, gutxienez, legez ezarritako ehunekoa erabili beharko da Fundazioaren helburuak betetzeko, sarrerak lortzeko egin behar izan diren gastuak kenduta, Fundazioaren helburuak betetzeari dagozkion gastuak izan ezik.
- 2.- Administrazio-gastuek ez dute gaindituko ezarri beharreko legeriak adierazitako portzentajea.
- 3.- Aurreko ataletan ezarritako mugetara ez iristera, orduan lortu diren geldikinak erreserben zuzkidura handitzeko erabiliko dira, Patronatuak erabakitzen duen eran.
- 4.- Nolanahi ere den, Euskal Herriko Fundazioei buruzko Legeak xedatutakoari atxikiko zaio.

VI. ATALBURUA – ALDAKETA, BAT EGITEA ETA IRAUNGITZEA

28. artikulua.- Patronatuak Estatutu hauetan aldaketak egitea susta dezake, beti ere komenigarri gertatzen bada sorrera-xedea hobeto betetzeko. Aldaketa egiteko erabakia, jaulkitako botoen heren biren baiezkorekin hartu behar da, hau da, abstentzioak, boto baliogabeak eta zuritan emandakoak kenduta. Gero

erabaki hori EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO alderdiari jakinaraziko zaio, berorren mendea utzi beharko baita erabakia berrestea; berreste hori gertatzen ez bada, egin asmo zen aldaketa ez da berriro planteatuko harik eta gutxienez beste urte bi igaro arte.

29. artikulua.- Patronatuak, Estatutuen aldaketa hutsa ez besterik egitea barik, beste fundazio batekin bat egitea erabaki dezake. Horrela izanez gero, erabakia aurreko artikuluan aurreikusitakoari atxikita hartuko da.

30. artikulua.- Egoki izango da Fundazioa iraungitzea.

- a) Norbaitek edo Patronatua ez den agintari nahiz aginpideren batek, Patronatuaren beraren berariazko baimenik gabe, sorrera-gutunaren edo Estatutu hauen xedapenak baliogabetu, bestelakotu edo aldatu nahi dituenean.
- b) Baldin eta Estatuaren nahiz edozein Autonomia Erkidegoren nahiz beste erakunderen baten asmoa, edo udalbatza, agintari edo auzitegiren batena, Fundazioaren sorrerazko nahia, Estatutu hauetan islatutakoa, nahastea, murriztea, bestelakotzea aldatzea edo haren aurka egitea balitz, edo, nolana ere den, hura ez errespetatzea, ez gordetzea eta ez betetzea balitz.
- c) Fundazioak dauzkan bitartekoak nahikoa ez izateagatik, edo beste edozein inguruabarrengatik, bere sorrera-xedea betetzea ezinezko gertatuko balitz; alegia, Estatutu hauetan aurreikusitakoari atxikita eta, beti ere, Patronatuak, bere osakideen heren biko gehiengo, Estatutuak aldatzea edo beste fundazio batekin bat egitea erabakiko ez balu.

Hori guztia, Babesletzari, edo horren ordea egiten duen beste erakunderen bati, legez dagozkion ahalmenen kalterik gabe, eta indarrean dagoen legeriari jarraiki.

31. artikulua.-

1. Fundazioa azkenduz gero, likidazio-prozedura gauzatu beharko da azkentzeko arrazoiak betetze aldera –azkentzeko arrazoiak bat egiteko prozedura izan ezik–. Patronatuak berak edo organo horrek izendatutako likidazio-batzordeak kudeatuko du likidazioa, Babeslaritzaren kontrolaren mendea.
2. Azken ondare likidoaren eratzikipena –Fundazioak administratu eta/edo bertan gordailututako hirugarrenen ondasunena izan ezik– Fundazioaren helburuekin zuzeneko edo zeharkako lotura daukan eta irabaz-asmorik ez daukan elkarteren bati egingo zaio.

